

— opretholdes som Statsdrift paa det samme Sted, hvor nu i over 170 Aar den danske Skuespilkunst har været udøvet til Belæring og Udvikling af Folket“. Dersom det virkelig er Ministerens Mening, at Anvendelsen af disse mange Penge til at opføre et Operahus paa Casinos Grund skulde føre til, at man maatte løse dette Teater fra Statsforbindelsen og overgive Opera og Ballet til privat Drift, synes jeg, Ministeren hellere burde være klar over dette og straks tage sin Beslutning og foreslaa en Adskillelse, thi det vilde dog være en for dyr Fornøjelse, at Staten skulde anvende ca. 5 000 000 Kr. til Bygning af et Skuespilhus paa det gamle Casinos Grund med det for Øje, at en skønne Dag skal Opera og Ballet skilles ud fra Forbindelsen med det kongelige Teater og ikke mere undergives Statsdrift, men gaa over til Privatdrift. Der kan ikke være Mening i at gøre et saadant Forsøg og ofre 5 000 000 Kr. for at se, om det kunde gaa, og er det virkelig Ministerens Mening, at det er et Projekt, som det ikke paa nogen Maade kan forsvares at opretholde af finansielle Grunde, mener jeg, det er rettest, at det Spørgsmaal bliver klaret straks.

Hele dette Forslag om at skille de tre Kunstarter fra hinanden møder imidlertid Modstand fra mange Sider. Man kan ikke se bort fra, at det kongelige Teater har en Tradition, der har sat Frugt og skabt igennem lange Tider en Samhørighed mellem baade Skuespil og Opera og Ballet, og det har inspireret baade Digtere og Komponister til at skabe betydelige Værker med denne Samhørighed som givet. Det kongelige Teater har en lang Historie bag sig. Det første Teater laa paa Kongens Nytorv, dér, hvor det nuværende Teater ligger eller lige derved. Det blev aabnet den 18. September 1748, og i de første 20 Aar, fra 1750 til 1770, stod dette Teater under Magistratens Ledelse i København, det var et Slags kommunalt Teater, og der var ikke mindre end tre Overpræsidenter, der i Løbet af disse 20 Aar var Chefer for dette første Skuespilhus. Men efter 1770 gik Teatret ind under Staten, idet den enevældige Konge ønskede at bevare Teatret som et Statsteater, og siden 1772 og lige indtil nu har dette Teater, som saa fik Navnet det kongelige Teater, nydt Understøttelse af Staten. I 1849, da den frie Forfatning blev indført, gik det kongelige Teater selvfølgelig som en Statsinstitution over til Staten, Budgettet blev

opført paa Finansloven, og i Stedet for at Teatret tidligere blev ledet af Hofembedsmænd, blev det fra 1850 ledet af den første civile Direktør, Digteren og Forfatteren J. L. Heiberg. Men i dette lange Tidsrum, ca. 170 Aar, har disse tre Kunstarter, Skuespil, Opera og Ballet, arbejdet under en Samhørighed, som man ikke kan afbryde, uden at det vilde afstedkomme Følger ogsaa for Skuespillet. Jeg behøver blot at nævne, at allerede Johannes Ewalds to berømte Skuespil „Fiskerne“ og „Balders Død“, som i det attende Aarhundrede blev opført paa det kongelige Teaters Scene, indeholdt et S sammenspil af de tre forskellige Kunstarter. Maa jeg i Parentes bemærke, at det undrer mig, at disse Skuespil ikke opføres nu for Tiden. Det forekommer mig, at Johannes Ewalds Betydning for vort Modersmaal er saa stor, at det ikke er nok, at man nede i Teatrets Forhal har sat to Buster, en af Wessel og en af Ewald. Det forekommer mig, at der maa stilles Krav til det kongelige Teater om at opføre ogsaa for den Slægt, der lever nu, disse Skuespil, der i sin Tid har haft saa stor Betydning; fra det ene af dem, „Fiskerne“, har vi endda, som bekendt, vor Nationalsang „Kong Christian stod ved højen Mast“, og til begge disse Skuespil satte Komponisten Joh. Ernst Hartmann Musik, og denne Musik er af en saadan Betydning, at ogsaa den Slægt der lever nu, kunde have Interesse af at blive bekendt med den. Foruden disse to Skuespil skal jeg nævne Wessels „Kærlighed uden Strømper“, jeg skal nævne Heibergs „Elverhøj“, jeg skal nævne „Det gamle Spil om Enhver“, „En Skærsommernatsdrøm“, „Svend Dyrings Hus“, og fra den nyere Tid „Mascarade“ og „Der var engang —“ og endelig ikke at forglemme Oehlenschlägers berømte Digt „Aladdin“, som man nu, saa vidt jeg ved, i tre Aar har holdt Prøver paa, og som altsaa formodentlig snart vil blive opført paa det kongelige Teater.

Alle disse Stykker indeholder jo et S sammenspil af de tre Kunstarter. Derfor forekommer det mig, at det vilde være et stort Savn, om man nu helt vilde ophæve Forbindelsen mellem de tre Kunstarter, thi saa vilde det være vanskeligt at faa disse Skuespil opført. I saa Henseende er jeg enig i, hvad den bekendte Skuespiller Peter Jerndorff har udtalt, og hvad jeg maaske med den højtærede Formands Tilladelse maa referere. Han skriver derom: „Det har været det kgl. Teaters Svaghed at skulle rumme de tre Kunstarter paa en